

GAZETA LWOWSKA.

We Srodę

N^{ro.} 113.

3. Października 1821.

Wiadomości krajowe.

Ze Lwowa. — C. K. Rząd krajowy po-
dał do umieszczenia następujący

C. K. List Otwarty.

My Franciszek Pierwszy, z Bożej Łaski Ce-
sarz Austriacki, Król Jerozolimski, Wę-
gierski, Czeski, Lombardy i Wenecyi, Dal-
macyi, Krocacji, Szlawonii, Galicyi, Lodome-
ryi i Illiryi; Arcy-Xiąże Austriacki, Xiąże
Lotaryński, Salcburski, Styryjski, Karyntyi,
Karnioli, Wyższego i Niższego Szlązka; Wiel-
ki Xiąże Siedmiogrodzki; Margrabia Moraw-
ski, Uxiążęcony Hrabia Habsburski i Tyrol-
ski etc. etc.

Wszem w obec i każdemu z osobna Wier-
nym Nam miłym i w powszechności wszystkim
poddanym Stanu: Pralatów, Magnatów, Rycer-
stwa i Mieszczan w Naszych Królestwach Gal-
licyi i Lodomeryi wraz z Bukowiną oświadczamy
Łaskę Naszą Cesarsko-Królewską, uwiado-
miając niniejszym nayłaskawiej, że z ważnych
i powszechnego dobra dotyczących się powodów,
skłoniliśmy się zwołać Seym powszechny w
tych Królestwach i takowy przeznaczyć na dzień
Piętnasty Października bieżącego roku.

Aby więc ten Seym ku pożądanemu wro-
stowi tak tych Królestw, iako też powszechnego
dobra należycie mógł postępować i osiągnąć
cel i koniec zamierzony, nakazujemy przeto
wiernym Nam i nayposłusznieszym Stanom Kró-
lestw Galicyi i Lodomeryi tudzież i Bukowiny,
wszem w obec i każdemu z osobna nayłaska-
wiej i nieodzownie, by na dzień wyżey wy-
znaczony, a to w wieczor wprzód we Lwowie
znajdowali się a potem w dniu następującym
rana, w miejscu, przez Nasze Królestw rze-
czonych Prezydium krajowe wyznaczyć się
mającem, pewnie i niezawodnie zebrałi się,
tamże propozycyie Seymowe i to co Naszem
Inieniem przetożyć zleciemy z nayniższem
postuszeństwem wysłuchali, a przyjąwszy to
wszystko do wiernych serc swoich, takowe
powzięli postanowienie, iakiego Nasze, oraz
w powszechności Królestw Galicyi i Lodo-

meryi wraz z Bukowiną, i ich własne po-
trzeby wymagają, iakieby odpowiedziało nay-
łaskawszemu Naszemu zaufaniu, którego niniey-
szym nowy Im dowód daliśmy.

A chociażby, który z Wiernych Nam nay-
posłusznieszych Członków Stanowych dla waż-
nych przeszkód na Seymie znaydować się nie
mógł, obecni iednak zupełną moc stanowienia
mieć mają, a Nieobecni zarówno z Obecnyimi
do dopełnienia tego wszystkiego będą obowiąz-
zani. Nasze zaś Królewskie miasto Lwow ma
stosowną do Konstytucyi Stanowej liczbę osób
dostatecznie umocowanych na pomieniony Seym
wystać.

Dan w Naszem Cesarskiem głównem i re-
zydencyjonalnem mieście Wiedniu dnia 3. mie-
siąca Września w roku Tysiącnym Osmsetnym
Dwudziestym Pierwszym, Paustw Naszych Trzy-
dziestym.

F r a n c i s z e k .

(L . S .)

Franciszek Hrabia Saurau,
naywyższy Kanclerz.

Prokop Hrabia Łażański.

Za naywyższym Jego C. K. Mości własnym
rozkazem:

Karol de Widmann.

Z Wiednia d. 22. Września. — Na mocy
naywyższego rozporządzenia weźmie dziś Dwór
żałobę po zmarłej Królowey Jey Mości Angiel-
skiej, z domu Xiążniczki Brunszwicko-Wol-
fenbütelskiej; żałoba ta trwać będzie bez od-
miany przez dni 14 aż do d. 5. Października
włącznie.

Dostrzegacz Austriacki z d, 22.
z. m. zawiera co następuje:

Względem ostatniej podróży Xiącia Wel-
lingtona umieściła Gazeta powszechna z d.
13. b. m. dwa artykuły, których autorowie w
wyrazach hipokryzyi doświadczaią swey bezsil-
nej broni przeciwko wielkiemu wodzowi. Pierw-
szy artykuł datowany z Paryża wystawia roz-
maite względy nad zamiarem i skutkiem dypl-

matycznego poselstwa Xięcia. Ponieważ owe mniemane poselstwo nie było niczem jak wynysłoną rzeczą przez politycznych lub kupieckich spekulantów, przeto nie warto, aby zapuścić się głębiej w rozbiór tych nikczemnych mniemań listnięcego. Mają one taką samą wartość jak owe anekdotki o zamierzanych wyzwaniach, które przecie opowiadający ogłasza wspaniale za zmyślane, a o których nikt z prawych ludzi w Paryżu nie wiedział. Artykuł ów pisany był oczywiście dla tego, aby nienawistne wyrażenia się przeciwko Xięciu rozszerzyć. »Lord Wellington odjechał, a już podniosły się papiery funduszowe i spokojność powraca.« — W końcu: »Xiężę ukazywał się na wszystkich miejscach publicznych, obecność jego tylko obojętność wszędzie sprawiała.« — Otoż to długiego szemrania krótka myśl! Szkoda, że te obadwa patetyczne postrzeżenia znoszą się wzajemnie. Jeżeli obecność Xięcia tylko obojętność sprawiała, więc odjazd jego nie miał potrzeby powracać spokojności. Tak złość niedorzeczna sama się pokonywała! Drugi artykuł z Niższego Renu nie jest pobłażającym lecz równie niezgrabnym. Coroczne obieżdżanie linii warowney Niderlandzkiej poruczone jest traktatami Xięciu Wellingtonowi. Jak mało cenią nasi terażniejsi wysoce oświeceni politycy prawne traktaty narodów, rękomyie układów pokoju, zabezpieczenia granic i podobne przestarzałe bagatele, to przecież nie mogło wpaść na myśl Niderlandczykom, aby przez zazdrość narodową źle myśleli względem Xięcia Wellingtona, do czego zupełnie nie było najmniejszego powodu. Atoli tak w tym kraiu, jak innych jest stronnictwo, któremu Lord Wellington stoi na zawadzie. Powód do tego wiadomy jest pewnie śmiałemu korespondentowi pomimo całej jego pozorney niewinności; i tak mało zapewne troskać się on będzie o objaśnienie, iakby sobie łamał głowę, gdyby iaki Riego albo Pepe przyjęty był z radością w teatrze Leodyjskim.

Lord Wellington w życiu swoim, uwieńczonem sławą i zwycięstwami walczył za sprawę prawa przeciwko przemocy, za utrzymanie przeciwko upadkowi i za umiarkowaną Monarchię przeciwko przywłaszczeniu. Tym nawet, którzy pragną innych zwycięstw i innych bohaterów, wysokie jego zasługi przeciw wszelkiemu zamachowi nakazują mimowolne uszanowanie, iednak zmieszane z łatwem do pojęcia uczuciem nieprzyjemności i niezłębci. Nie śmiają oni wyznać, iak dalece cięży onym jego wielkość, chętnie chcieliby wmówić w

siebie, że obecność jego tylko obojętność wzbudza.

Ciemna i do prawdy podobna umyślnie przeistoczona powieść o zdarzeniu zaszedł w teatrze Leodyjskim dowodzi, iezli ma posadę, że pogardy godni ludzie nie oszczędzali nawet dawney sławy Marlborougha, dla splamienia świeżych i zieleniących się wawrzynów na głowie Wellingtona. Próżne i szalone przedsięwzięcie! Iuż zwycięzcy pod Waterloo wraz z imieniem zwycięzcy pod Blenheimem przejdą do świetney nieśmiertelności, gdy tym czasem rylec historii gotów iuż, aby napiętnował narzędzia występku, zniszczenia i bohaterów zbrodni stanu, iako hanbę ich wieku i przeklęctwa narodów.

Gazeta Wiedeńska z d. 24. Września zawiera co następuje: W ostatnim dniu Kwietnia zaszedł w Lizbonie przypadek, o którym owoczesne gazety głosiły. Dla obchodzenia uroczystości z wybuchnienia rewolucyi w Portugalii, rozkazał przeszły Rząd tymczasowy oświecenie miasta, do czego reprezentanci Dworów zagranicznych nie mieli udziału. Kupa pospółstwa dowodzona przez znanych burzycieli spokojności, zebrała się przed mieszkaniem C. K. Konzula Jeneralnego i tymczasowie sprawującego interessa, dopuściła się wszelkiego rodzaju bezprawioń i powybiła wszystkie okna w owym domu. Wypadki te zaszyły, pomimo, że straż wojskowa stała przed domem; zanim pospółstwo nadeszło, oddaliła się i dozwoliła działać się dalszym bezprawioń, tak trwało trzy godziny, tymczasem przeciągały często strażę we wszystkich kierunkach przez miasto.

C. K. Konzul sprawujący interessa, przedstawił dnia następującego Rządowi o tem co zaszło i żądał należytego śledztwa i ukarania winnych. Miasto zadosyć uczynienia tej powinności, odpowiedział Rząd oświadczeniem, które najlepiej wykładając, dowodzi zupełną niemożność utrzymania publiczney spokojności. C. K. sprawujący interessa zdał z tego sprawę swojemu Dworowi.

Cesarz Jego Mość, nie przywykły cierpieć, aby przeciwko Jego Posłom i sprawującym interessa zagranicą, zaniedbywano przepisów praw narodów, pod których tarczą zostają Reprezentanci obcych Rządów w Państwach Jego Cesarzkiej Mości, tym mniej skłonny do uznania słabości Rządu, za gruntowną przyczynę do naruszenia tych prawideł, rozkazał P. Berks podać notę, na mocy której tenże do użądania się miał zupełnie zaspokajającego oświadczenia,

a w razie przeciwnym żądania paszportów do wyjazdu.

Tymczasem przybył Król Jego Mość do Portugalii; od tygodnia do tygodnia zwlekano odpowiedź na notę C. K. sprawującego interessa; podaną wskutek rozkazów odebranych. Przybyły także podówczas C. K. Poseł Baron Stürmer ponowił skargę, na koniec nastąpiła na d. 13. Sierpnia nota Król. Portugalskiego Ministra spraw Zewnętrznych, której treść zniewoliła Barona Stürmera do uczynienia zadość instrukcyjom swojego Dworu i żądania paszportów.

W d. 16. podał Ces. Rossyjski Poseł Jenerał Tuyll podobnie notę Król. Portugalskiemu Ministrowi, w której oświadczył, iż aby nie stał się odpowiedzialnym wśród istniejących okoliczności, i by z powodu ogłoszenia przez Ministra Portugalskiego nowych zasad i prawideł godność i powaga Jego N. Dworu nie była wystawioną na nieodzowne nieprzyjemności, oszczędził za potrzebę przerwać swoje obowiązki dyplomatyczne, opuścił Dwór i oczekiwał dalszych rozkazów Cesarza Jego Mości.

Poczem obadwa Postowie wraz z całym orszakiem dyplomatycznym opuścili Lizbonę na d. 22. Sierpnia a d. 2. Września wysiedli na ląd w Falm'outh.

Sprawy handlowe poddanych poruczył C. K. Poseł pozostałemu w Lizbonie Ces. Rossyjskiemu Jenerałnemu Konzulowi P. Borel.

Wiadomości zagraniczne.

Zjednoczone Stany Ameryki, północney

Według doniesień z Ameryki północney, zaięty już teraz woyska Zjednoczonych Stanów Ameryki północney obiedwie Florydy; Gazeta wychodząca w języku Angielskim od d. 14. Lipca w S. Augustin, zawiada w tey mierze wiadomość obszerniejszą.

Wyspa St. Domingo.

Naynowsze wiadomości z miasta Hayty zawiada, że spokojność tamże pannie, i że Bajer wszystkich murzynów znanych zwolennikami Krzysztofa oddalił z urzędów. Nienawiść między murzynami a małatami powiększyła się.

Hiszpania.

Naynowsze gazety Paryżkie podają wiadomości z Madrytu do d. 31. Sierpnia, między którymi zawierają co następuje: »Revolucyoniści nasi Fontany d'Oro od czasu wypadków z d. 21. t. m. sądzą się być pewnymi swojego zwycięstwa. Dnia onegdajszego byłby może poległ Pułkownik Inżynierów od

iednego z członków tego klubu, którzy go obwiniali, że postąpił bez uszanowania przeciwko jednemu z ich braci, drążnikowi, a przez to znieważył lud władzący, gdyby onegoż Pułkownika nie był jeszcze obronił Jenerał Quiroga. Tegoż samego dnia wszczął się był znaczny rozruch w Prado; podczas tego zamieszania zabito człowieka, prawdziwy powód do tey zbrodni nie jest jeszcze wiadomy. Liczba motloch, podobnego Marsylezyków, przybywającego z prowincy do Stolicy, powiększa się z każdym dniem nie bez obawy wszystkich prawych i mających mieszkańców Madrytu; klubiści Fontany d'Oro przyjmują ich z otwartemi rękami i przechowują ich u siebie. Na posiedzeniu onegdajszym tegoż klubu wniesiono na nowo, aby uczynić Rządowi przełożenia, by dla zrzucenia powstania we Francyi wysłał do tego kraju woysko Hiszpańskie mające tylko napis na chorągwiach: Konstytucya Hiszpańska. Zdaie się, że pierwsze przełożenie odrzucone było przez umiarkowańszych pod tym pozorem, ponieważ w terażniejszym położeniu rzezy nie można było zebrać 25,000 ludzi potrzebnych na tę wyprawę. Zagorzale członki klubu rozstrzygnęły teraz, że w tym celu dosyć będzie 10,000 ludzi, i rozstrzygnięcie to przyjęto z radością i okrzykami. Poczem uczyniono przełożenie, aby natychmiast oddalić ze Stolicy Postów i sprawujących interessa Austrii, Rossyi, Francyi i Pruss, ponieważ nie chcemy mieć żadnego więcey związku z Despotami ziemi. Przełożenie to sprawiło okłaski, lecz onegoż nie przyjęto. Może, że wyśmieją nadzwyczajną nieroztropność tych wściekłych zagorzalców; atoli, gdybyś W Pan tu był, nie tak spokojnie sądziłbyś o naszym położeniu. Jad rozrzucony zapuścił korzenie; drzewo wzrosło i już w zupełney stoi sile; zbożnią i strachem spoglądamy na jego zgubne owoce, które codziennie dojrzewiają. — Zdaie się, że Jenerał Contador z powodu podeszłego wieku nie przyjmie poruczonego sobie Ministeryum Woyny. Mówią, że miejsce to otrzyma Jenerał Porucznik D. Juan Sanen de Coureras. Wszyscy Naczelnicy polityczni przedsięwzięli środki ostrożności przeciwko epidemii, która się ukazała w Barcelonie, atoli szczęściem ogranicza się na tamecznym szpitalu. Szczególnie w portach morskich przedsięwzięły Władze naywiększe ostrożności.

Wielka Brytania i Irlandya.

Sledztwo Coroner-Jury trwa wciąż jeszcze względem śmierci Honneya. Stawiło

się już wielu Officerów gwardyi przed temi Sędziami, inni są wezwani. Na posiedzeniu z d. 8. zaszło chaniebne zdarzenie. Wielu przysięgłych, rozgniewanych, iż P. Adolphus, obrońca gwardyi, takie stawiał pytania, że świadkowie Radykalistów wpadli w sprzeczność i tym sposobem swoje osłabili zeznania, dopuścili się obraźliwych wyrażen przeciwko wspomnianemu obrońcy. P. Adolphus odpowiedział, iż ieszcze nie widział Członków Jury, którzyby z adwokatem tak nieprzyzwoicie postąpili. Spór ten byłby pewnie pociągnął za sobą bitkę, gdyby się Coroner nie był wdał i tej hanbie położył koniec. Sądzą, iż śledztwo potrwa przynajmniey dwa lub trzy dni.

P r u s s y.

Z Berlina d. 22. Września. — Onegday rano wyjechał ztąd Jego Królewicowska Mość Arcy - Xiążę Ferdynand Austriacki do Drezna.

Gazeta Pruska Stanu zawiera co następuje: »*Z Berlina.* — Względem listy Hamburgskiej giełdy z d. 18. Września brzemienia następującego: »Mówią za rzecz pewną, że goniec z Poznania przywiósł własnie wiadomość, iż gwardya Rossyjska wyruszyła z Petersburga do Minska, i że Cesarz za nią udał się w podróz, albowiem znikła zupełnie nadzieja pomyślnego ukóńczenia układowi wojna przeciwko Turkom jest teraz niezawodnie postanowioną« nie masz nic urzędowego.«

T u r e c y i a.

Podług wiadomości odebranych wprost z Bukaresztu pod d. 9. Września (wyraża Dostrzegacz Austriacki) obecni tamże Turcy obchodzili w d. 6. t. m. z zwyczajną okazałością uroczystosć Kurban-Bairamu (mnieysze święto Bairamu przypadające zwykłe w 70 dni po wielkiem święcie) przy wystrzale z dział i broni. Spokojnosć publiczna nie była ani na chwilę naruszoną.

Kiaja Bey ogłosił publicznie, że Basza Sylistryi mianowany jest Naczelnym Wodzem wszystkich twierdz nad Dunajem poczynszy od Sulnie - Bogasi aż do Belgradu. Nowo mianowany dowódca udzielił wraz z ogłoszeniem tego mianowania Kaymakanowi Postelnikowi Negri nayostrzeysze zalecenie, czuwania nad tem, aby Kiaja Bey nie puścił bez kary żadnego żołnierza, któryby spokojnemu mieszkańcowi jakąś wyrządził krzywdę.

Dowiadiujemy się z nad granic Rossyjskich, że zwinięto oboz trzeciego wojska pod Żytomierzem, i korpus ten poszedł na leże.

M u l t a n y i W o ł o s z c z y z n a.

Z nad granic Wołoszczyzny d. 18. Września. — Wiadomości z Bukaresztu oświecają nas, że Teodor Władymiresko, którego późniey z rozkazu Ypsylantego ścięto, był narzędziem stronnictwa, które oddawna przygotowało wybuchłe teraz powstanie. Teodor oderwał się wkrótce od niego i porozumiewał się listownie w skrytości z kilkunastu Bojarami. Stracony późniey Kaminar Sawa odebrał nappierwey o tem wiadomość. On to i Jordaki poymali Teodora i zawieźli do Tergowiska, gdzie w tameczney Metropolii utracił głowę. Papiery jego dostały się w ręce Xięcia Ypsylantego. W nieszczęśliwey dla Ypsylantego bitwie pod Dragaszaniem dostały się tak te papiery, iak i inne pisma Ypsylantego do Kapitana Jordaki, który je zamknięte w kufrze, zostawił u kilku włościan, gdy sam uciekać musiał. Włościanie wydali je Kiaja Bejowi, przez co ten dokładnie obiasnił się względem poprzedniczych zabiegów.

Ban Barbuszan Wahareskin powrócił z 70 Szlachty, ci w właściwym adressie oświadczyli swoje poddanie się W. Porcie. Niedawno powróciło znowu 40 rodzin z Ziemi Siedmiogrodzkiej.

W dniu 11. b. m. zgromadziły się wszystkie wojska Tureckie w Bukarescie przed domem Kiaja Beja, dla usłyszenia dwoch Firmanów W. Sultana. Jeden oświadcza nieiako amnestyę, drugi mianuje Baszę Sylistryi naczelnym dowódcą wszystkich twierdz, położonych nad Dunajem.

Wojsko Tureckie w Bukarescie zachownię dobrą karność; Arnauci zkorpusy Kaminar Sawy, przystawieni z tamecznych powiatów, otrzymali łaskę. Kiaja Bey każe nawet rozdawać żywnosć między ubogich. Słychać, że 5,000 Turków ruszyć ma z Wołoszczyzny do Multan dla zmiany wojska tamecznego, które powraca do swojego kraju. Niedawno wydzierzawiono w Bukarescie na jeden rok niektóre podatki, a pobór ctowy na 4 miesiące.

Z nad granic Multan d. 27. Września. — (Od innego korespondenta). Liczba zabitych Heterystów pod klasztorem Seka, nie jest ieszcze wiadoma, ani czyli z nich którzy, i wiele z nich ratować się mogło. Broń zabitych zawieziono na 5 wozach do Niametz.